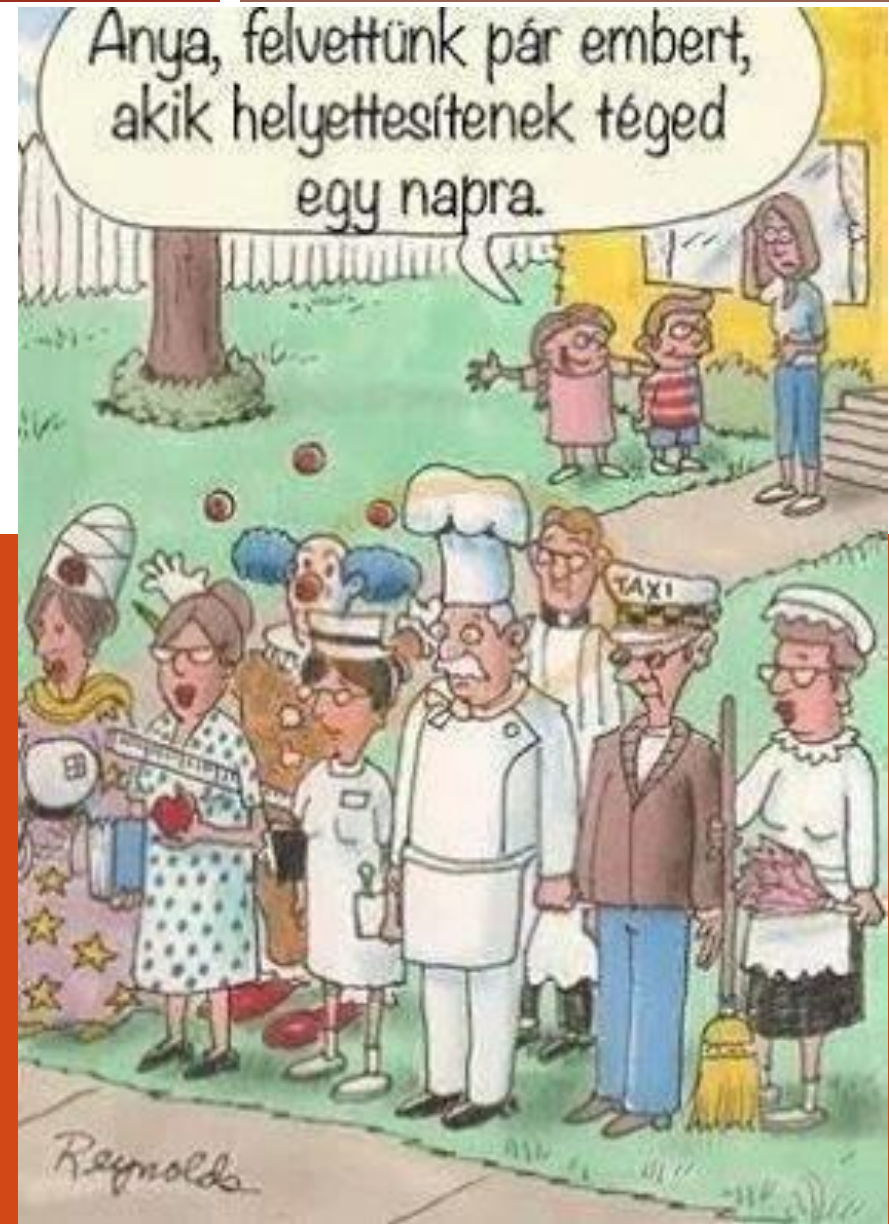

CSALÁD ÉS MUNKA

A MUNKA ÁLDÁS VAGY ÁTOK?

KI SZERET DOLGOZNI?

- DOLGOZNI CSAK PONTOSAN SZÉPEN, ÚGY ÉRDEMES!
- A MUNKÁM A HOBBIM.
- ALIG VÁROM A HÉTVÉGÉT,
HOGY DOLGOZHASSAK A KERTBEN!
- A MUNKA A TAPOSÓMALOM, ALIG VÁROM,
HOGY HAZAÉRHESSEK!
- AKI NEM DOLGOZIK, NE IS EGYÉK!
- A MUNKA NEMESÍT!
- Válassz egy mondatot, melyik a tied?

A MUNKÁRÓL

- Munkának nevezzük az ember által energia kifejtése révén hasznos, rendszerint ellenszolgáltatásért elvégzett különböző tartalmú tevékenységeket (Wikipédia)
- ENSZ Emberi jogok nyilatkozata: 23. cikk 1. Minden személynek joga van a munkához, a munka szabad megválasztásához, a méltányos és kielégítő munkafeltételekhez és a munkanélküliség elleni védelemhez. 2. Az egyenlő munkáért mindenkinek, bármilyen megkülönböztetés nélkül egyenlő bérhez van joga. 3. Mindenkinek, aki dolgozik, olyan méltányos és kielégítő fizetéshez van joga, amely számára és családjá számára az emberi méltóságnak megfelelő létet biztosít és amelyet megfelelő esetben a szociális védelem összes egyéb eszközei egészítenek ki. 4. Minden személynek joga van a pihenéshez, a szabad időhöz, nevezetesen a munka időtartamának ésszerű korlátozásához, valamint az időszakonkénti fizetett szabadsághoz.
- A család a társadalom természetes és alapvető alkotó eleme és joga van a társadalom, valamint az állam védelmére.
- Google találat: család – 18 millió (22mp), munka – 43 millió (44 mp)

MIT JELENTETT A MUNKA EURÓPA TÖRTÉNETÉBEN?

- Görög-római kultúra: megkülönböztetik a munkát (magánszféra-szolgák) és az értelmes cselekvést (közszféra szabadság)
- Középkor: „ora et labora” – kontemplatív életforma a követendő (aki meg tud élni a vagyonából annak nem kell dolgoznia)
- Reformáció: „puritán hivatás-eszmény”, mint minden ember Isten által elrendelt életcélja
- 17.század: a polgárság felemelkedése elősegítette a munka felértékelődését, de ez visszafelé is igaz: a munkához való újfajta viszonyulás a polgárság megerősödéséhez vezetett
- 18.század: a felvilágosodás eszméi szerint a munka az ember eszköze, hogy megvalósíthassa a tudomány segítségével a természet feletti uralmát, gazdagságot szerezzen, képességeit kibontakoztathassa
- 19.század: munka-érték elmélet térhódítása, a munka, mint az „önfelszabadítás eszköze”
- 20.század: munkatársadalom, bértársadalom létrejötté
- 21.század: a munka, mint „életút-struktúráló tényező” (?)

CSALÁD ÉS MUNKAFORMÁK VÁLTOZÁSAI

- Férfi-női munka különbözősége a család működéséből adódott
- Egészen a 19. századig nem volt más különbség: ha dolgoztak, mindketten dolgoztak (legtöbbször a gyerekek is). Ha megtehették, hogy ne dolgozzanak, akkor egyikük sem dolgozott – társadalmi különbség és nem férfi-nő
- 19. század polgári nőideálja, aki otthonáról gondoskodik, családjának él, míg férje foglalkozik a világ dolgaival, munkát végez, szerepel, képvisel, véleményt formál, azaz értékes életet él
- Kettős következmény:
- Ha a férfinek nincs munkája – nincs megélhetés
- Egy felvilágosult polgár felesége viszont nem dolgozhat, tehát az egész család szégyene, ha nem tudnak megélni
- Női emancipáció válasza – egyenjogúak vagyunk, mert UGYANAZT MEG TUDJUK CSINÁLNI, mint a férfiak, azaz függetlenek vagyunk a férfiaktól...ez azonban az otthoni munka rovására történik...
- Szocialista nőeszmény (?) – „A tapasztalat azt mutatja, hogy a felszabadult, tanult, olvasó nő a családi munkát is jobban végzi.” (Rákosi Mátyás)

MUNKA-E A HÁZIMUNKA? DILEMMÁK A FÉRFI-NŐI MUNKA ÉRTÉKÉRŐL...

- Holland asszonyok – magyar asszonyok a nyolcvanas évek végén
- „A nő választhat, hogy a házimunkát kedvvel, vagy kedvetlenül végzi.”
(G.B. Shaw)
- Vajon nem a nők nagyarányú munkavállalása vezetett a család széteséséhez?
- „Az egyenjogúsággal öngólt rúgtunk.” (Acsády Judit)
- Család-élmény
- „Rendszerváltás után a női munkavállalás természetesen a konzervatív irányba mozdult el.” (Török Emőke)
(Apák GYESen, megosztott házimunka, szerepek kiegészítése
– közös megegyezéssel)

VÁLTOZÁSOK A 21. SZÁZADBAN...

- A változás folyamatai:
- A **munkanélküliség** réme – elszegényedés, kirekesztődés, mert a munka az elsődlegesen birtokolt javak egyike...
- Az megjelenése, térhódítása – részmunkaidő, határozott idejű szerződések, önfoglalkoztatás **atipikus munkaformák**
- A teljes **értékrend átalakulása** – a kötelesség-értékek relativizálódtak és kiegészülnek az önkibontakozás dimenziójával
- SZABADIDŐ-TÁRSADALOM felé haladunk???

GENERÁCIÓS JELLEMZŐK

- **Csendes generáció ~ 1925-1945**
- **Babyboom generáció ~ 1945-1960** között születettek
- Tapasztalat, lojalitás, nyugodtság, magabiztosság, megbízhatóság – függőség, szorongás, visszafogottság – mély szakmai tudás – Sokoldalúság,..
- **X generáció ~ 1960-1980** között születettek
- megbízhatóság, kontrolláltság, elmélyült szakmai igényesség, magas motiváció, kooperativitás, karrierizmus – státus, pénz, társadalmi ranglétra, rabság – érzelmi kiürülés, bezárulás, elmagányosodás, szocializációs igény gyengülése, ...

GENERÁCIÓS JELLEMZŐK

- **Y vagy millenniumi ~1980-2000**
- Tehetséges, okos, kreatív fiatalok – erős technikai érdeklődés és használati igény – kifinomult informatikai érzék, információ éhség – könnyen illeszkednek multikulturális környezetbe – elmélyült tudás iránti igény gyengül – koncentrációs képesség gyengül, türelmetlenség erősödik – merész kockázatvállalás – kortárs csoportok erős hatása – Munkára, tanulásra nem motiváltak – kiszámíthatatlanság véletlenekben bízás, fatalizmus – céltalan nyomulás, fegyelmezetlenség – ...

GENERÁCIÓS JELLEMZŐK

- **Z generáció ~ 1995-2010**
- Globális NET generáció • legidősebb anyák gyermekei • legkisebb családban születtek • legkisebb létszámú generáció • legoktatottabbak • leghosszabb várható élethossz – internethez kötött, „bedrótozott” nemzedék – jó intellektus □ okosak – igen fejlett probléma megoldó képesség – kiváló technikai érzék – erős gyakorlatiasság, jó absztrakció – jó figyelemmegosztás
- szimultán több médium felhasználói – elidegenedés a környezettől – virtuális közösségek tagjai – negatív tapasztalatok • nehéz megfelelés • kudarcok • társtalanság • kiúttalanság • rohanás • siker, pénz pörgés... – konfliktuskezelési készség hiányos – indulatkezelési nehézségek, agresszió – Magány-szorongás-depresszió esélye nő –

ÉRTÉKEK A 21. SZÁZADBAN

- Generációs különbségek a munkához-családhoz való hozzáállásban

Mennyire fontos:	Babyboom /1945-1960/	X /1960-1980/	Y /1980-2000/
■ Gazdagnak lenni	45	70	75
■ Politikai tájékozottság	50	39	35
■ Környezetért való aggódás	33	29	20
■ Értelme legyen az életnek	73	67	40

HOL KEZDŐDIK?

- Csak 30 év különbség...

1983

2013

CSALÁDI ATTITŰDÖK HATÁSA

- **Kontrolláló, előíró család** - pontos feladatteljesítés, fegyelmezett viselkedés, gátlásosság, szorongás, megbízhatóság, egyetértés, függőség
- **Túlzottan meghatározó család** – zárkózottság, erős szorongás, félszegség, ambíciótlanság, betegségi-baleseti hajlam, megalkuvó magatartás, önbizalom hiány, önagresszió
- **Segítő, támogató család** - kezdeményezés nincs, irányítás igénye, kreativitás, nyitottság, önbizalom, becsvágy, korlátozásra agresszió, szociabilitás
- **Nem kontrolláló, megengedő család** – fatalizmus, intolerancia, gátlástalanság, antiszociális viselkedés, agresszió, kontroll nélküliség, megbízhatatlanság, feltűnősködés

LEHET ÁLDÁSSÁ AZ ÁTOK?

- Az Édenkertben élő ember felelőssége – „hogyan **művelje** és **őrizze**...”

IMóz 2,15 (művelni=alkotni, növelni, szolgálni)

- A bűneset után megváltozik a munka-lehetőség – lesz hiábavaló munka is: „arcod **verítékével** keresed kenyered.” IMóz 3,17-19
Tízparancsolat – „Hat napon át dolgozzál...de a hetedik nap...”

Jézus ácsmester volt 30 éves koráig

a talentumok példázatával beszélt feladatunkról: Máté 25, 14-30

Pál sátorkészítő mester volt, Péter halász...

„Aki egykor neked haszontalan volt,
most pedig nekem és neked is nagyon **hasznos**.” Filemon 10-11

„Csendesen éljétek, tegyétek a magatok dolgát, saját kezetekkel dolgozzatok...” IThes 4,11-12

AMI NEM VÁLTOZOTT...

A jól végzett munka az igazi munka,
s mércéje, hogy

Isten dicsőségére, mások javára van.

„Isten egyetlen okból adja áldásait:
hogy téged áldássá tegyen mások számára.

Nem raktárként kell működnünk,
hanem **csatornaként.**”

KI MIRE HÍVATTATOTT EL?

A Csendszimfónia c. film főszereplője

Wangari Maathai a „fák asszonya”

Nick Vujicsics története

„Hiszem, hogy ez egyetlen dolog, mit lázasan keresünk kell itt ezen a Földön, az a saját feladatunk. Az a becsületes munka, mely által világunkat teremtő Isten munkatársai lehetünk. Tudom, hogy felvállalt munkánk visszahatunk is és nem csak kezünk által épül-szépül a világ, hanem általa mi magunk is megszépülünk, kiteljesedhetünk és megszentelődhetünk.” Böjte Csaba

IRODALOM

- Tom Nelson: Munkára teremtve, Harmat Kiadó. Budapest, 2018
- Török Emőke: Munka és társadalom, L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2014

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

FODORNÉ ABLONCZY MARGIT

LELKIPÁSZTOR-CSALÁDTERAPEUTA

Az előadás és a ppt elérhető lesz a honlapunkon: **lelkesito-csalad.hu**

Következő előadásunk: március 19 – kedd **WORKSHOP A KIÉGÉSRŐL**

